

[Glistrup]

les latterlige og ligegyldige krusninger på løsningen af dette meget store problem, som efter alt at dømme ligger i de tocifrede milliarders plan.

Derfor var det nok så vigtigt, at vi hurtigst muligt, som også skatteministeren bebudede det i sit sidste indlæg, får en oversigt over, hvordan vi får klaret afgiftstiltænkningen, når vi begynder at tale de store milliardbeløb. Det kan ikke nytte noget, at vi bare bliver ved med at skubbe det ud ved at sige, at nu fik vi altså løst problemerne vedrørende nogle hvidevarer og nogle brune varer, og så kan vi trække vejret lettet. Vi vil i allerhøjeste grad møde disse problemer for branche efter branche.

Lad os nu få et samlet oplæg til at klare den problemstilling, som skulle have været klaret for 17 år siden!

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatte- og Afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 130:

Forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd. (Samarbejde mellem menighedsråd m.v.)

Af kirkeministeren (Torben Rechendorff).
(Fremsat 8/12 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Graversen (S):

Vores ordfører på dette område, fru Hanne Andersen, har fået forfald, og derfor skal jeg gøre følgende bemærkninger om dette lovforslag på Socialdemokratiets vegne:

Dette forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd handler om frivilligt samarbejde mellem menighedsråd, der gerne vil løse opgaver i fællesskab, fordi de eventuelt vil udvide aktiviteterne eller administrere mere økonomisk. Små menighedsråd får mulighed for at løse opgaver i fællesskab, hvis de ønsker det. De får mulighed for at samarbejde, så de fysiske og økonomiske ressourcer udnyttes bedre. Ideer kan realiseres, nye opgaver kan afprøves og løses i fællesskab. Mulighederne er vigtige. Manglende muligheder er måske det, der forhindrer nye initiativer.

Naturligvis er menighedsråd forskellige. Det kan de fortsat være, selv om de er fælles om en idé eller to eller fælles om administration. Et frivilligt fællesskab ændrer ikke menighedsrådene totalt. Det ligger i frivilligheden. Ingen indgår vel samarbejde, der ændrer det, det enkelte sogn finder afgørende vigtigt. Forslaget er først og fremmest et tilbud til de små menighedsråd, men store menighedsråd får også mulighed for at ændre gældende regler.

Ministeriet bistår med råd og vejledning i forbindelse med aftaler og vedtægter for samarbejdet. Kun hvis aftaler indskrænker beføjelserne, kræves godkendelse, men som hovedregel er et frivilligt samarbejde om opgaver vel ikke indskrænkende.

Vi ser forslaget som muligheder for mere liv, flere aktiviteter, men vi har allerede modtaget bekymrede henvendelser. Vi vil naturligvis under udvalgsarbejdet gerne have de rejste spørgsmål belyst. Vi tror, at bekymringerne er ubegrundede. Socialdemokratiet ser forslaget som et godt tilbud. Ingen tvinges til samarbejde, men muligheden tilbydes.

Altså principiel støtte fra Socialdemokratiets side.

Merete Aarup (KF):

Det Konservative Folkeparti vil værne om den grundlovssikrede trosfrihed, vi har i Danmark. Næsten hele den danske befolkning tilhører den evangelisk-lutherske folkekirke, og derfor har folkekirken en særlig stilling, som det fremgår af grundlovens § 4. Vi lægger vægt på, at de enkelte sogne bevarer deres folkekirke og dermed det kristne grundlag, som er dybt forankret i vor kulturelle arv.

Det er vigtigt, at sognets beboere føler et ansvar for deres kirke, og at det kirkelige liv fun-

[Merete Aarup]

gerer godt. Det Konservative Folkeparti mener, at kirken selv, dens folkevalgte råd, dens præster og de mange frivillige medarbejdere skal forme sognets kirkeliv. Kirkeministerens lovforslag har til hensigt at give menighedsrådene større mulighed for at etablere et frivilligt samarbejde med andre menighedsråd på tværs af sognegrænser efter lokalbefolkningens behov.

Vi opfatter lovforslaget som en håndsrækning til de mindre sogne, så nogle af de folkekirkelige opgaver kan løses på en mere hensigtsmæssig måde. F.eks. kunne det ske inden for medarbejdergrupperne. Det enkelte menighedsråd får mulighed for at tænke tanker, prøve nye veje og samarbejde om at tilføre vor kulturarv nyt liv.

Der bliver ikke tale om, at der ændres ved kirkens indre liv, ved højmesse, dåb, nadver. Der er ikke tale om, at en ny folkekirke skal ind ad bagdøren. Sognets beboere kender godt deres sognegrænser og ved, hvilken kirke de tilhører. Men ved børne-, ungdoms- og aften-gudstjenesterne kunne sognene godt samarbejde og dermed tilføre hinanden gode kirkelige oplevelser.

Dette forslag vil give det enkelte sogn mulighed for frivilligt at samarbejde med nabosognet i modsætning til frisogneforslaget, hvor der var tale om et begrænset antal sogne.

Lovforslagene – både dette og det næste – har givet anledning til debat, og især har præstestanden været den udfarende kraft. Måske giver denne debat anledning til, at flere og flere mennesker prøver at forbinde deres daglige liv med kirken, fordi de opdager, at kirken alligevel på den ene eller den anden måde holder sammen på deres daglige liv.

Frygt ikke! Vorherres kirke i Danmark vil bestå. Folkekirken lever i bedste velgående. Forkyndelsen af evangeliet sker jo hver søndag, men der er plads til flere kirkegængere på kirkebænkene.

Vi indstiller lovforslaget til velvillig behandling. Vi mener, det er en håndsrækning til vore sogne.

Inger Harms (SF):

Jeg er ikke i tvivl om ministerens gode vilje, men jeg synes, der er noget selvmodsigende i dette lovforslag. Ifølge ministeren er anledningen manglende reel kompetence samt omstæn-

delighed og tidkrævende sagsbehandling på grund af de mange forskellige myndigheder. Derfor foreslår ministeren, som til alle møder siger, at decentraliseringen skal fortsætte, at nu skal man lave en vedtægt, hvis man ønsker at samarbejde med andre menighedsråd, og at der dertil yderligere kræves en godkendelse af ministeren. Ministeren, der selv snakker om lang sagsbehandling – det gælder vel også i Kirkeministeriet – tilbyder nu at yde administrativ rådgivning og bistand ved forhandlinger om samarbejde og udarbejdelse af udkast til samarbejdsaftaler og vedtægter for samarbejdet.

Det er ikke, fordi vi i SF er imod større frihed til menighedsrådene eller imod samarbejde mellem menighedsrådene imellem, tværtimod, men de tre eksempler, ministeren nævner i sine bemærkninger, kan vel allerede nu udføres uden en sådan lov, som der her fremsættes forslag til.

Noget helt andet er den bemyndigelse, man her vil give ministeren. Nok vil man give menighedsrådene mere frihed, men man vil absolut bestemme politisk, hvad friheden må bruges til.

Har man heller ikke tænkt på, at den store magt, man her vil give ministeren, kan få uheldige virkninger på embedet? Når så meget i det nære menighedsarbejde kan komme til at afhænge af kirkeministerens synspunkter, er det nærliggende at frygte, at der vil blive lagt kirkepolitisk pres på den til enhver tid værende statsminister for at få udnævnt en kirkeminister med en klar kirkepolitisk holdning til skade for folkekirkens åbenhed og bredde.

IF SF forventer vi et godt og grundigt udvalgsarbejde med mange deputationer. Det tyder alt på nu.

SF vil arbejde grundigt med i udvalget. F.eks. vil vi gerne vide noget om, hvorvidt andre samarbejdspartnere kan komme på tale.

Inge Dahl-Sørensen (V):

Forslaget falder godt i tråd med Venstres principper om decentralisering og frihed for de enkelte menighedsråd og dermed borgernes ønske om frihed og selvforvaltning til fordel for deres sognekirke og menighedsarbejde.

Lovforslaget har Venstre i princippet modtaget positivt under det indledende udvalgsarbejde. Fra forskellig side er der kommet en hel del reaktioner. Disse synspunkter ønsker Venstre at medtage i det fortsatte udvalgsarbejde, her-

[Inge Dahl-Sørensen]

under bl.a. spørgsmålet om nødvendigheden af at inddrage ministeriet i al for megen sagsbehandling om vedtægter, godkendelser, kontrol m.m. Vi har ikke lige i disse tider brug for nye systemer, der skaber bureaukrati, hvorfor det bør overvejes, om ikke andre instanser kan inddrages, eksempelvis provsti og stift. Ligeledes kan det vurderes, om det er nødvendigt at inddrage ministeriet i en eventuel tvist om ophør af et samarbejde to eller flere menighedsråd imellem. Andre muligheder for løsning af en tvist må kunne overvejes.

Venstre går således i princippet ind for lovforslaget med de ovenfor nævnte bemærkninger.

Tove Niemann (FP):

Forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd lyder, lige når man læser det, meget tiltalende – f.eks. det, at det bliver muligt at indlede samarbejde menighedsrådene imellem om målrettet sognemedhjælpsforsøg, om folkekirkeligt engagement og om bedre udnyttelse af personaleressourcerne og sognegårdene. Det vil naturligvis især være en stor fordel for de små sogne med få indbyggere. Dette samarbejde skal kun kunne ske ved frivillighed. Det er også tiltalende. Det tyder på rationalisering og besparelser.

Men forslaget vil medføre en merudgift på ca. 4 mio. kr. Fremskridtspartiet ønsker under udvalgsarbejdet, som vi vil deltage positivt i, nærmere at få oplyst, hvorledes disse midler skal anvendes.

Larsen-Ledet (RV):

De danske folkekirker ligger spredt markant ude over det ganske land. Det har de gjort i mange hundrede år, og det bliver de forhåbentlig ved med. Selv de mennesker, der måske ikke går så meget i kirke, er parat til at stå vagt om folkekirken, når der kan være optræk til ændringer, for det er i den grad inde i folks bevidsthed, at kirken skal være der.

Kirkeministerens forslag ændrer intet med hensyn til kirkebygningerne, men kan altså betyde ændringer i benyttelsen af kirken og kan give nogle bedre muligheder for samarbejde imellem dem, der styrer de forskellige kirker. Det kan være, der er nogen menighedsråd, der kan blive enige om, at de vil afholde færre gudstjenester, end de plejer, eller at de vil af-

holde flere, end de plejer, og at man da kan snakke sammen om, hvilke kirker der ikke skal benyttes, og hvilke kirker der skal benyttes, og hvor gudstjenesterne skal holdes. Der kan være mange andre samarbejdsmuligheder.

Det Radikale Venstre er parat til at gå ind i udvalgsarbejdet med et åbent sind over for forslaget forstået på den måde, at vi gerne vil diskutere forslaget, og at vi gerne vil lade henvendelser fra kirkefolket rundt omkring indgå i vurderingerne og drøftelserne af forslaget, inden vi fastlægger den endelige lovgivning, som gerne skulle blive en positiv nyskabelse for den danske folkekirke. Folkekirken skal være åben over for nyskabelser, og vi håber på, at muligheden for en større udbredelse af frivilligt samarbejde kan formuleres på en sådan måde, at det giver grøde og liv i den danske folkekirke.

Jette Pors (CD):

Jeg var umiddelbart meget enig i en hel del af det, hr. Larsen-Ledet var inde på. Det er nemlig såre naturligt, at der ytres ønske om fornyelse. Det gør forretningerne, når de laver om på udstillingsvinduet, og der skal fornyelse til i markedsføringsprocesserne. Hver gang vi hører ordet fornyelse, er det vældig positivt. Det er, som om vi skal være positive dér.

Når vi taler om kirken, er der straks nogle helt andre problemer, der dukker op, for hvad dækker det ord over? Det kan dække over mange forskellige ting. Nu har jeg hæftet mig ved, at kirkens egne folk og forskellige menighedsråd tilkendegiver stor betænkelighed ved den del af lovforslaget, der taler om, at der skal laves en vedtægt, som skal godkendes af kirkeministeren. Der gemmer sig nogle problemer dér, som vi meget gerne vil se mere på, og vi vil også meget gerne have nogle flere henvendelser fra menighedsrådene og fra fagfolk rundt omkring.

Jeg vil ikke i dag hælde hverken til den ene eller den anden side, men sige, at vi er meget åbne, meget lyttende og meget opmærksomme på de signaler, der kommer fra kirkens egne og fra menighedsrådene.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Vi er mange her i Danmark, der er meget glade for vores folkekirke og sætter stor pris på den. Det gælder også en meget stor del af befolkningen, som, selv om de måske ikke lige netop har deres daglige eller ugentlige gang i

[Inger Stilling Pedersen]

kirken, ønsker, at den skal være der. Det tror jeg vi er enige om.

Vi er nok også enige om, at det er vigtigt at give så gode arbejdsvilkår for kirken som overhovedet muligt. Her er det da væsentligt, at det er det kirkelige, der skal fremmes, når der er tale om kirken. Der kan foregå forskellige aktiviteter i en kirke, men det primære må være det, der udgår fra kirken. Fra Kristeligt Folkepartis side lægger vi stor vægt på, at der bliver mulighed for samarbejde.

Vi har gennem mange af de år, vi har været her i Folketinget, talt meget for sognemedhjælperne. Det kan være dyrt for et lille sogn at ansætte en sognemedhjælper. Her lægges der op til, at flere sogne kan gå i samarbejde om en medhjælper.

Der er talt noget om vedtægter. Ja, man må på en eller anden måde have en aftale om, hvordan et sådant samarbejde skal fungere. Det kunne være ministeren, men det kunne måske også være stiftets øverste myndighed. Man kan se på i udvalget, hvordan det vil fungere. Det væsentligste for Kristeligt Folkeparti er, at man åbner denne mulighed for samarbejde.

Hvorfor skal man så have en sognemedhjælper? Der er mange, der mener, at det ikke er nødvendigt. Præsten arbejder kun om søndagen. En af mine elever i skolen sagde, at han ville være præst, for så skulle man kun arbejde om søndagen. Så tog jeg klassen med hen til en præst, der fortalte om, hvad han egentlig lavede. Der er mange, mange flittige præster, som næsten slider sig selv op og ikke kan overkomme det. Det er ikke længe siden, jeg havde en samtale med en præst, og vi talte om disse ting, og han sagde, at det netop er væsentligt, at præsten ikke fastbindes til forskellige mødreklubber, ungdomsklubber, børneklubber, og hvad ved jeg, men kan være vejledende for de mennesker, der skal arbejde disse steder. Der vil en sognemedhjælper i meget høj grad kunne aflaste. Vi ved, at der er mange ældre mennesker og også mange syge, der aldrig får besøg, selv om præsten arbejder dagen lang. Jo, der er god grund til at se på, hvordan man kan få sognemedhjælperordningen ind i folkekirken som en naturlig del. Her er der efter Kristeligt Folkepartis mening et sted, hvor man kan samarbejde.

Der kan også være andre arrangementer, som man føler man er for lille til selv, og hvor

man kunne have glæde af et samarbejde sogne imellem. Nu er der i en større by mange sogne, så det vil være ret naturligt, selv om det måske er et større sogn, at man samarbejder om nogle ting.

Vi ser meget positivt på dette forslag, og vi tror, vi i udvalget kan få uddybet nogle spørgsmål, og vi håber, at et enigt Folketing kan vedtage lovforslaget.

Kirkeministeren (Torben Rechendorff):

Må jeg først komme med nogle få indledende bemærkninger i anledning af den debat, som har været om dette og det efterfølgende lovforslag.

Jeg vil godt understrege, at hvis jeg skulle have den opfattelse, at den danske folkekirke generelt trængte til en ny struktur, så ville jeg fremsætte forslag om det ganske åbent her i Folketinget. Jeg mener ikke, at den danske folkekirke trænger til en ny struktur. Tværtimod har jeg den helt bestemte opfattelse, at vores folkekirkeordning er noget af det mest ideelle, der findes. Den har sine svagheder, og de er velkendte, men jeg mener bestemt, at fordelene opvejer så rigeligt svaghederne, men det siger sig selv, at det er Folketingets opgave at sørge for, at de til enhver tid gældende rammer er i orden og fungerer efter hensigten.

Hvad er hensigten? Det er, at den evangelisk-lutherske forkyndelse kan foregå frit og uhindret, og at den enkelte menighed, og det vil sige det enkelte sogn, kan forme sit dagligliv på den måde, der nu passer bedst til det pågældende sted. Det er den opgave, Folketinget har i den folkekirkelige struktur. Jeg mener, at det er helt umuligt at afvise, at både menighedsrådsmedlemmer og præster og provster og biskopper og kirkelige organisationer gennem de seneste år har påpeget svagheder, har påpeget snærende bånd i vores folkekirkelige struktur. Jeg minder bare om debatten i forbindelse med det netop overståede menighedsrådsvalg i efteråret, hvor der blev fremhævet en lang række ting, som man nok nu bør overveje, og som jeg i øvrigt har aftalt med Folketingets Kirkeudvalg at vi overvejer i fællesskab.

Det forslag, som nu er til behandling, er et forsøg på at give frivillige muligheder for at gribe tingene an på en lidt anden måde, end man måske har været vant til, men med respekt for den folkekirkelige struktur, som dette Folke-

[Kirkeministeren]

ting helt præcist har fastlagt. Det er det, der er lovforslagets idé, og det er blevet til efter tilskyndelse fra alle de impulser, som dukker op, når man drøfter det med mennesker ude omkring i fædrelandet.

Jeg synes, det er vigtigt at få sagt, at lovforslaget også indgår i den almindelige modernisering og decentralisering, som regeringen ønsker at gennemføre på alle andre områder. Jeg mener altså, at det er et naturligt led i den målsætning, som regeringen i øvrigt har sat for sin almindelige virksomhed, hvis man kan bruge det udtryk. Det er sådan, at over 90 pct. af befolkningen er medlem af folkekirken, og at denne folkekirke arbejder med et samlet budget på snart 3 mia. kr. Dette, at vi arbejder med et budget på 3 mia kr., stiller naturligvis også krav til den danske folkekirke. Vi stiller krav til alle mulige andre instanser i samfundet, så bør vi også stille krav til folkekirken. Vi bør også i fællesskab overveje, om det kan gøres smidigere, om det kan gøres mere enkelt, og om det kan gøres mere fornuftigt.

Vi er i en underlig situation, når vi taler om den folkekirkelige struktur. Den baserer sig jo på, at vi styrer den ens, hvad enten vi taler om sogne, der er ganske små, nogle få hundrede mennesker, eller vi taler om sogne, som har 20.000 mennesker. Det er den samme struktur, vi arbejder med overalt, og det gør naturligvis, at hvad der er rigtigt ét sted, nødvendigvis må opleves som snærende et andet sted. Det er da værd at notere sig, at over halvdelen af vores 2.200 menighedsråd er menighedsråd for områder med mindre end 1.000 indbyggere.

Jeg vil også gerne understrege, og det synes jeg gik klart igennem alle ordførertalerne, at der her er tale om et tilbud til menighedsrådene. Man kan godt sige det hele meget enkelt og meget ligetil: der kommer intet som helst ud af det lovforslag, der nu er lagt på bordet, hvis de enkelte menighedsråd i de enkelte områder ikke ønsker det. Så sker der ikke mere. Det er ikke sådan, at ministeren eller Folketinget eller andre kan komme og trykke noget ned over hovedet på nogen. Det er et initiativ, der må komme nedefra, og hvor vi skaber rammerne for, at initiativet kan komme.

Jeg synes også, det er rigtigt at komme med nogle få bemærkninger om bureaukratiseringen. Et par af ordførerne var jo inde på det, et par af ordførerne var også lidt skarpt inde på

det og sagde: Jamen er det ikke sådan, at når man nu i øvrigt arbejder med afbureaukratiseringen, i øvrigt arbejder med forenkling, er hele proceduren omkring vedtægtsgodkendelse og lignende så ikke en smule indviklet? Det var ikke mindst fru Inger Harms, der var inde på de betragtninger. Det mener jeg vi skal tage en fornuftig drøftelse om i Folketingets Kirkeudvalg. Meningen har naturligvis været, at det, som kirkeministeren ganske rigtigt rejser land og rige rundt og siger, gerne skulle passe med det, han nu nedfælder i sit lovforslag. Det har jeg også bestræbt mig på. Skulle det være sådan, at det ikke gør det, så må vi se at få det til det. Vedtægtsgodkendelsen er ikke tænkt som noget meget bureaukratisk og noget meget indviklet, men andre ordførere pegede jo på – jeg tror, det var fru Inger Stilling Pedersen – at når der nu skal være en ramme om det, må der altså også være en ramme om det. Men det kan da være, at vi også kan se på det spørgsmål.

Må jeg så bare komme med nogle få bemærkninger i øvrigt. Jeg takker for det åbne sind. Jeg mener, at det var det gennemgående for ordførerne, at man ville gå til udvalgsbehandlingen med åbent sind. Jeg forstår godt, at debatten i den seneste tid har gjort indtryk, og jeg deler den opfattelse, som flere gav udtryk for, at vi selvfølgelig skal inddrage alle de synspunkter, også de kritiske, der er kommet den seneste tid.

Jeg har en bemærkning til fru Tove Niemann om merudgiften på 4 mio. kr. Jeg vil gerne for god ordens skyld sige, at der er ikke tale om nogen merudgift. Der er tale om, at en del af landskirkeskatten, nemlig 1 pct., ca. 4 mio. kr., vil kunne anvendes som tilskud til projekter, der starter lokalt. Der står tydeligt i bemærkningerne, at sådanne tilskud kun kan ydes for et år ad gangen. Det betyder altså, at det skal godkendes, og det betyder, at det skal ydes efter princippet hjælp til selvhjælp. Der ydes ikke efter min opfattelse noget tilskud, uden at der præsteres noget lokalt.

Jeg er enig i de bemærkninger, der er faldet om det, som lovforslaget ikke indeholder. Lovforslaget indeholder ganske rigtigt ikke en ny folkekirkelig struktur, og som jeg sagde i min indledning, er det afgørende for mig at få slået fast, at det sker med respekt for den struktur, vi kender.

Jeg tror, der er lagt op til en spændende og en grundig drøftelse i Folketingets Kirkeudvalg;

[Kirkeministeren]

det har kreative og velformulerede grupper uden for dette hus jo også bidraget til, og det ser vi meget frem til. Jeg ser det med glæde. Jeg er enig med fru Merete Aarup i, at debat og åben drøftelse om folkekirkens forhold er et sundhedstegn. Men vi har selvfølgelig til opgave at sørge for, at denne debat ikke forbeholdes nogle særlig højtråbende og særlig markante grupperinger i folkekirken, men at det bliver en bred kirkelig debat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kirkedvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 131:

Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi. (Folkekirkens deltagelse i mellemkirkeligt arbejde).

Af kirkeministeren (Torben Rechendorff).
(Fremsat 8/12 88).

Lovforslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Graversen (S):**

Dette lovforslag handler om at få det mellemkirkelige arbejde bedre koordineret og til en vis grad formaliseret, så samarbejdet får officiel status. Hertil skal indføres et centralt mellemkirkeligt råd, som skal have underudvalg på stiftsplan.

Socialdemokratiet er positivt over for alle bestræbelser for forbedringer af det internationale samarbejde. Vi er derfor også positive over for dette forslag fra kirkeministeren.

Hvis folkekirken skal have en fremtid som folkekirke, og det ønsker vi bestemt den skal, tror jeg, det er vigtigt, at kirken er så jordnær

som muligt og synliggjort, som biskop Henrik Christiansen har udtrykt det, og også synliggjort i arbejdet for fred og retfærdighed i verden.

Jeg har dog mærket mig, at en del af kirkens bagland er skeptisk over for lovforslaget. Ja, det fremgår endda, at nogle af kirkens folk nærmest frygter, at den danske folkekirke nu kommer på herrens mark. Disse betænkeligheder har vi nu ikke, men vi er lidt skeptiske med hensyn til økonomien og en eventuel udvidelse af bureaukratiet.

Ministeren gentager i forslag og bemærkninger flere gange, at forslaget ikke medfører yderligere udgifter for stat eller kommuner, ja så mange gange, at man næsten bliver mistænksom. Normalt koster en udvidelse af et arbejdsområde også yderligere penge. Jeg vil derfor gerne høre en nærmere forklaring fra ministeren om, hvordan dette arbejde eventuelt kan gøres gratis.

Kritikerne mener, at lovforslaget er i konflikt med vore folkekirkelige principper om den teologiske mangfoldighed og decentrale struktur. Vi skal selvfølgelig lytte til den fremførte kritik. Jeg opfatter nu det meste af kritikken således, at man er bange for, at hele folkekirken fremover skal lægge navn til sager som f.eks., at man boykotter Shell på grund af dette firmas interesser i Sydafrika. Det er nu ikke min overvejende bekymring. Min bekymring går i stedet undertiden mere på, at kirken er så rummelig, at der er plads til en Søren Krarup og »en sort Svane«, men for at imødekomme kritikken vil jeg gerne bede ministeren uddybe spørgsmålet om en eventuel ændring af de folkekirkelige principper.

Som sagt: I princippet Socialdemokratiets tilslutning, men vi vil gerne have sikkerhed for, at det ikke medfører nye udgifter, især ikke for de betrængte kommuner.

Merete Aarup (KF):

Kirkeministerens lovforslag giver folkekirkens deltagelse i mellemkirkeligt arbejde – dvs. samarbejde med andre kirkesamfund på internationalt plan – en officiel status. Det mellemkirkelige arbejde har været et stykke privat arbejde, som en frivillig, men privat organisation har varetaget.

Folkekirkens relationer til andre kirkesamfund har været varetaget af Den danske Folke-